

అ త న ప ం డ గ

[చి స్త న క థ]

‘గ్రహణదినములే తనకు పండగలు వాళ్లు
వడవనీ, మైలపట్టనీ, బాధపడనీ తనుమాత్రం
ఆరోజున పండగ అనుభవిస్తాడు.’

ర న య త :

జనస్వామి కొదండరామశాస్త్రి

‘వెంకూ? వెంకూ?’ అని పిలుస్తూ వెంకటేశ్వర్లగది తలుపు తట్టాడు సుదర్శనరావు.

వులికిపడి నిద్రలేచి కళ్లు నలుపుకుంటూవచ్చి వెంకటేశ్వర్ల తలుపుతీశాడు. సుదర్శన్ లోపలకు వచ్చాడు.

‘ఏరా సుదర్శన్? మీరాణీగారు ఇంబాక జబ్బాబండీలో వెళ్తుంది ఎక్కడికి?’ అని అడిగాడు వెంకటేశ్వర్లు.

‘మా అత్తవారింటికి రా. తేవు సంక్రాంతిపండుగకదూ?’

‘పండగ’ అన్న మాడక్షరాలూ వినిపించగానే అతనిముఖం కళావిహీనమైంది. నేత్రముల్లో విషాదచ్ఛాయలు పొడనూపినై. సుదర్శన్ ఏమిటేమిటో మాట్లాడుతున్నాడు. ఏమేమో చెబుతూన్నాడు.

ఏవేవో విశేషాలు చెప్పిచెప్పి సుదర్శన్ కి విసుగెత్తుతోంది. యీ మాటల్లో ఒక్కదానిత్రనా వెంకటేశ్వర్లు వద్ద

నుంచి ఏవిధమైన జవాబూ లేదాయె! ‘పండగ’ అనే యియామాడక్షరాలూ వెంకటేశ్వర్ల మెదడ్ని కటకటా నలిపేస్తున్నాయి. సుదర్శన్ నిరుత్సాహియై ‘వెళుతున్నారా వెంకూ’ అని అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు. అప్పుడుకూడా వెంకటేశ్వర్లు నోరుతెరిచి ‘వెలుదువుగాని లేరా’ అని అన్నా అన్నట్లయితే, సుదర్శన్? యింకోగంటపాటు బాతాఖాని కొట్టడానికి ఆవకాశం కలిగేదే! అప్పటికీ అమాట అనికూడా ఓ అయిదు నిమిషాలు ఆల్లాగే నిల్చాని వున్నాడు. వెంకటేశ్వర్లు అతనివంకయినా మాడటం లేదు. ‘ఇక్కడలాభంలేదు. అటు క్లబ్బుకైనా వెళితే ఓగంటనేపు బాతాఖానికి పిలుంటుంది’ అనుకుంటూ సుదర్శన్ మెల్లిగా బయటకు బారుకున్నాడు.

వెంకటేశ్వర్లు తలుపులుమూసుకుని నీరసంగా నుంచంపై వాలాడు.

తనుఒక్కడు— యీ ప్రపంచంలో తనకు తను ఒక్కజే. తన సహృదయూన్ని చూచి మెచ్చుకుని చేవుడిచిన వరమేమో తనకీ ఒంటరిబ్రతుకు!

పండగ...

తనకా పండగ...

పండగ అనేది లేకండా యీ ప్రపంచంలో ఎన్నడు నశించిపోతుందో, తన హృదయానికి అప్పుడు శాంతి చిక్కుతుంది.

ఈ ప్రజలు పండగలని అనుకుని ఆనందించేరోజులన్నీ తనకు పండుగలుకావు. తన కొంపకూల్చిన దుర్మార్గపుశక్తులు తన జీవితపతనానికి కారణమైన పికాచుకారులు, ‘పండగ’ అన్న యీ మాడక్షరాలూ వినిపించగానే తనహృదయం యంత ఎక్కువగా దద్దరిల్లిపోతుండేమిటి?

భయం. హడల్. వెద్దపులి తనపై మాకపోతున్నపుడు కూడా తన హృదయం అంతగా భీతిల్లదేమో? తనని మినహాయించి యీ ప్రజనంతటినీ ఆనందతరంగాములలో ఉడ్లుతలూగించే యీ పండగలు తన బ్రతుకులో భగభగ మంటల్ని ఎందుకు రగుల్కొల్పుతున్నవో? తనూ మానవుడేనే. జీవితాన్ని మొదటినుంచీ తను సన్మార్గంలోనే గడుపుకుంటూ వస్తున్నాడే. ఇప్పటికీ తనలోని చైతన్యకై వినంపాలుకూడా తరగలేదే.

అయినప్పడూ, అందరూ ఆనందించే యీ పండగలు తనజీవితానికి ‘భగభగ’ మంటలుగా ఎందుకు కావాలి? లేపటిరోజున సంక్రాంతిపండుగా ... సంక్రాంతి... మకర సంక్రాంతి ... పితృదేవతలకు నీరువదలడానికి యోగ్యమైన

పర్వదినం... అల్లుళ్లు తమ అత్తింటికొను కల్పా, అడపడుదులు తమ పుట్టింటికొనుకల్పా అందుకుని సంతృప్తిపూరిత హృదయాలతో ఆయావంశముల జయము కోరుతూ శుభాశీస్సులు కురిపించే శుభదినం... కాని తనకో... చేతి కందొచ్చిన తన ఏకైకపుత్రతనాన్ని బలితీసుకున్న దయాదాక్షిణ్యాలు లేని కరోటకపురోజు. తన వంశపు నాశనాన్ని కోరిన ఆశుభదినం...

దీనివలెనే అదిగూడా ఏదో పెద్ద పండగ అంటారే — అవును సంవత్సరాది... వనంతులస్కేతి కర్పూరహారతులలో సుస్వాగతమునిచ్చే పవిత్రజేనతాకన్య... ఆనమయం.

బరువెక్కువైపోయి నడుములు ఒంగి అలసిపోతోన్న వృక్షరాజాలకు దాహముతీరుస్తూ, వాటి శ్రవణంకని చేతులతో తీసివేసి ప్రాణదాన మొనగే దయామయి... ఆ సంవత్సరారంభదినం, కాని తనకో... తనకు ఆత్యంత ప్రിയమైన భార్యను పొట్టన పెట్టుకున్న...

అవును... అదీ పెద్దపండగే... విజయ దశమి... ఆకాళికాదేవి మహిమారుణ్ణి

హతమార్జిన మట ఏమోగాని... సద్గుణ సంపూర్ణమైన కాపురంచేసే తన ఏకపుత్రికారత్నాన్ని మాత్రం పరలోకానికి పంపింది... పిన్నల హృదయాల్ని అమితోత్సాహంతో నింపుతూ, పెద్దల కాష్టాదమును కూరుస్తూ, సుందరంగా తాండవించే అదనరా తనలోని కడుపుమంటని రెట్టించుచేసింది.

దీపావళి ... దీపావళి ... మాతృకస్త్రాలంకారాలై మురిసిపోయే ప్రజలకు... వెలుగు కాగడాలు చేతికిచ్చి... 'ఓ భూదేవి? ఇదే నీకు నీరాం జనం. మమ్ము సర్వ ఆశుభములనుంచి కాపాడుమా!' అని మానవులచే భూదేవిని ప్రార్థింప చేస్తున్నదా అనిపించే దీపావళి, 'నా' అన్నవారందరూ గతించిపోగా మిగిలిన తన ముసలితల్లిని కాస్తా, ఆ కాగడామంటలతో కాత్పేసింది.

ఓ... తను మర్చిపోయాడు. ఆశివరాత్రో... తనమాత్రం ఎందుకు ఛాయలో వాలని కాబోలు... తన ఆసినంతనీ కోర్టుకు వేలాని కెక్కించి... తన నెత్తిపై దరిద్రదీర్చుకున్న ప్రతిష్టాపనచేసిన...

ఇవి తనకు పండగలా? గుండెల్లో రగిలే నిప్పుకణాలు కాని...

తనకు నిజంగా... పండగ... గ్రహణపురోజున. సూర్యచంద్రాదులు సర్వం నోట్లొపడి నలిగిపోతున్నారని యీ ప్రజలందరూ ఏడుస్తారు. మైల అంటారు. స్నానాలు చేస్తారు... కాని తనకు అదే శుభదినం... మహాపర్వం. నిబిడాంధకారమైవున్న తన జీవితాకాశంలో ఒక కాంతి కిరణాన్ని ప్రసరింపచేసింది అది... వివాహ పీఠితమైన తన హృదయానికి ఒక ఆనంద తరంగమును రుచిచూపింది ఆ గ్రహణదినం. కఠకఠలాదే

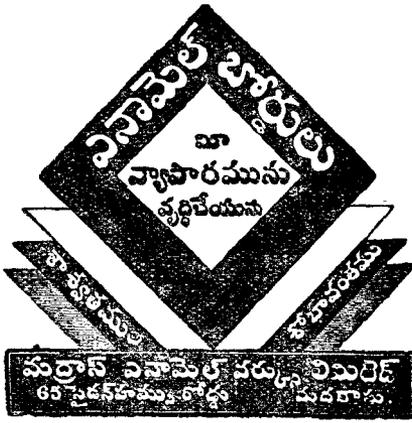
తన ఆకలిమంటల్ని శాంతింపచేసింది— యీపాతిక రూపాయల వుద్యోగానికి దారిచూపింది.

గ్రహణదినములే తనకు పండగలు. వాళ్లు ఏడవనీ, మైలపట్టనీ, బాధపడనీ తనమాత్రం ఆరోజున 'పండగ' అనుభవిస్తాడు.

* * *
తెల్లవారింది. నిద్రలేచి, ముఖప్రక్కోజన చేసుకుని బయటి అరుగుమీద కొచ్చాడు అతను. పారమార్థిక చింతాపరులు కృష్ణానదిలో స్నానంచేసి, నీరు పండిన గుడ్డలు చుట్టుకుని ఆతని ముందుగా పోతున్నారు. వారిలో ఒకరైన సుదర్శన్ అటునుంచి వెళుతూ 'ఏరా వెంటూ? మహాత్తరమైన పర్వదినంకదా? ఇవ్వాలే అయినా ఆ కృష్ణకు ఏడవ కూడమా?' అన్నాడు. ఆతనికి శరీరంపై కారం చల్లినట్లయింది. 'ఛస్. నేను ఏడిచేరోజులు వీళ్ళకందలేక పర్యాలూ. పండగలూనూ. నాపండగరోజులు వీళ్ళకి ఏడిచేరోజులు. వెధవాయ్లు.' అని కొరకొరా మాస్తూ లోపలకెళ్ళి తలుపు రెక్కలు మూసేశాడు.

మధ్యాహ్నం చూడుగంటలకు ... మళ్ళీ సుదర్శనం తయారు. బాతాఖానీ ఉపన్యాసం ఆరంభమైంది... మకర సంక్రాంతి ప్రశస్తతనుగూర్చి ఒక చిన్న లెక్చర్ మొదలెట్టాడు.

'పండగ' అన్న మాటకేరాలూ వని పించగానే వెంకటేశ్వర్లు కళ్లెత్తచేసి 'ఒరేయో? నీ వెధవ పుపన్యాసాలూ, లేతలేత సారకాయకోతలూ ఆవుచేసి బయటికి నడస్తావా? లేకపోతే లంపకాయ కొట్టమన్నావా?' అన్నాడు గాంభీర్యంగా.

కుదర్శనం గాభరాపడుతూ బయట కల్పిపోయాడు.

పండుగ—తన కొంపకూల్చేసిన వా శనకారి, తన వంశాన్ని మాజ్ఞేసిన అగ్ని గుండం. తలుపులేసుకుని తను లోపల కూర్చున్నా ఆ మూడక్షరాలూ తనకు వినిపిస్తూనే వున్నాయి.

ఆమాట వినపడకుండా కాస్తేపు అక్కడా, అక్కడా తిరిగివస్తే ... బయల్దేరాడు. తల ఒంచుకుని నడుస్తున్నాడు. కొంచెం దూరం సాగి వెళ్ళిన తర్వాత.....ఆ పెద్ద మేడలోనుంచి పకపక నవ్వులధ్వని. దిగ్గజగా మాటలు 'ఇవ్వార్క పండుగ కాదుటోయ్. కాసేపు చాస్తానికి'.

గబగబా నడిచి వెళుతూన్న

ప్పటికీ వేంకటేశ్వర్లకు ఆ మాటలు స్పష్టంగానే వినిపించివై. 'ఛస్' అని పళ్ళు పటపటా కొరుక్కున్నాడు. ఇంకా కొంచెందూరం ముందుకళ్ళేసరికి ... ఇద్దరు పడుచులు... ఎరుటివైపునుంచి నడిచి వస్తున్నారు. ఒకయవతి ఆంట్లోంది మకొ కావిడలో 'సుమతీ? పండుక్కి యీచీరెప్పెటారు మానాన్న గారు.' 'ఛస్. పాడురోడ' అని చీకాకుతో గొణుక్కుంటూ నడక వేగం హెచ్చించాడు వెంకటేశ్వర్లు. అతను అల్లా గొణుక్కుంటూ పోకడం ఆ యువతులు గమనించారు. 'పిచ్చివాడు గామోసే' అని నవ్వుకున్నారు.

దారిపాడుగూనా 'పండుగ' అన్న మూడక్షరాలూ అతినికి వినిపిస్తూనే వు

న్నాయి. నూన్న చస్త్రాలంకారులగు యువతీయువకులు ఎండకో అతనికి ఎను రవుతూనే వున్నారు. గుండెల్లోనిచిచ్చు అతన్ని భస్మీపటలం చేస్తూనేవుంది.

రైల్వేస్టేషన్ కి వెళ్లాడు. అక్కడా ఇంటే. అణాయిచ్చి టికెట్ తీసుకుని ప్లాట్ ఫారంమీదకు వెళ్లాడు. అక్కడ కూడా మెరుగేమీ కన్పించలేదు.

అతని కొక మంచి ఆలోచనకట్టింది. దూరంగా కన్పిస్తోన్న ఆరెల్లుగుబ్బుల్లోకి వెళ్ళి పొద్దుకేవరకూ కూర్చునివస్తే ఏ చిక్కా వుండదనుకున్నాడు. వెంటనే బయల్దేరాడు. గెల్లుగుబ్బులు బాగా ఎత్తుగా పెరిగివున్న ప్రదేశంలో కూర్చున్నాడు. అచటి నిర్మల ప్రకాంత వాతావరణం అతన్ని అమితోత్సాహంతో

స్త్రీలకు శిరోజములే అందము

జేమ్సు

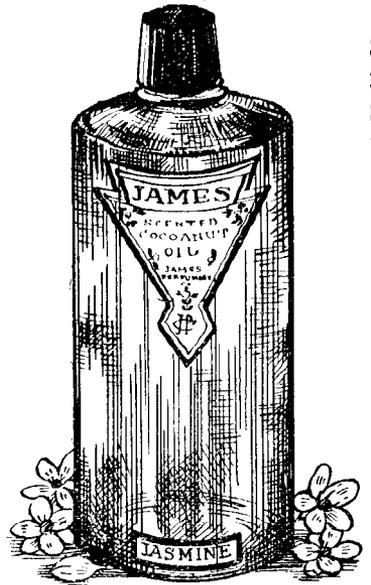
కోకోనట్ ఆయిల్

శిరస్సునకు చూనిచేయు వెంటు, ఆ ల్కా-చూలుతో చేరిన హేరాయిలు వాడుటకంటే నిజముగా శుభ్రపరచిన కొద్దైనానా నె వాడిన మెదడును ప్రకాంతముగానుంచి శిరోజములను పెంచును.

మాజేమ్సు కోకోనట్ ఆయిలు అనలు కొబ్బిరినూ నెలోని మలివపదార్థములనుతీకినవినపద్దతులతో శుభ్రముచేయబడినది.

ఇందులో - మల్లి - గులాబి, వగైరా సువాసనలు దొరుకును.

జేమ్సు ఫర్ ఫ్యూమరీ కంపెనీ, మద్రాసు.

నింపుతోంది. కొంచెంచెందూరంగా, రెల్లు దుబ్బులసంకుల్లోనుంచి కనిపిస్తోన్న కాలవలోని నీరు, ఆ యిరుగుసుండులో చోటులేక వుక్కిరిబిక్కిరివి సుడులు తిరుగుతూ, ఆవుప్పువనానికి వెనకగా బారిపోతోన్న సూర్యభగవాణుని కిరణకాంతిచ్చాకులను ఆభరణములుగా ధరించి మిలమిలా మెరుస్తో, బ్యాండు మేళమును మించిన మధురధ్వనులు పూరిస్తూ, కాలచక్రంవలె వేగంగా, త్రాచు పామువలెనే వంకర్లు వంకర్లుగా తిరిగి ముందుకు తరలిపోతోంది. గులాబీ సౌరభమును వెదజల్లుతూ 'జంయ్' మనే రొదతో చలిగాలి రెల్లుదుబ్బుల సంకుల్లోనుంచి దూసుకుపోతోంది. రక్తకస్త్రుధారిణియైన ఆకాశం ఆప్పుడప్పుడే తన లో నీలిచూనికి కొంచెం తావొసగుతోంది. ఆరంగు లాకాకాన్ని అంగుకోవాలన్నట్లు పక్షులు ఆరాటంపో అల్లిచేస్తూ ఎత్తుగా ఎగిరిపోతున్నాయి. ఆకసపురంగులు జలప్రవాహంలా ప్రతి బింబిస్తోన్నాయి.

ఆ ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని చూచి ఆనందిస్తోన్న వెంకటేశ్వర్లకు, చూతూచూ శిరముపై విడుగు వాలినట్లయింది. పైనుంచి ఓపల్లపడుచు, ఓ చెవ్తో నెత్తిమీది బుట్టను గట్టిగా పట్టుకుని మహా వుత్సాహంగా పాడుకుంటూ ఒస్తోంది :

'సంక్రాంతి పండగ
సంతోషమైన పండగ
బామ్మోళ్లు బాగుపడే పండగ
గుడ్డోళ్లు లాభపడే పండగ
సంక్రాంతి పండగ...'

'అయ్యో? యీగడ్డిదుబ్బుల్లో కూడా నా?...' అని అనుకుంటూ నిట్టూర్పు విడిచాడు వెంకటేశ్వర్లు.

మహావాక్యరత్నాలు

మంచినంపడ ఏదికాని స్నేహితుని తో పంచుకోకూడా భోగ్యతరమై వుండదు.

—Seneca

* * *

ఒక మనుష్యుడు తన్నుగురించి తాను ఏమనుకుంటాడో అతడు అజే అవుతాడు. మనభావనే మనల్ని దిద్దుతుంది. మన ఆలోచనలే మనము. కాబట్టి బాగా ఆలోచించు.

—The Rev. E. N. Cotton

* * *

దేనినైతే తప్పించుకోలేకా దానిని గురించి భయపడడంకాని, విచారించడంకాని కుర్రతనపు బలహీనత అనిపించుకుంటుంది.

—Shakespeare

* * *

నీ జీవితాన్ని నీవు నియమబద్ధ మొనర్చుకో. ఆమీద ఆ నియమానే నీ జీవితాన్ని దిద్దుతాయి.

—St Benedict

* * *

ఒక్కొక్క సమయంలో అన్నీ తప్పదారి నే పడతాయిని మాత్రమే మనకు తెలుసు. జీవితంలో చెడునే చూద్దామనే తొందరలో మనం ఒక్కొక్క సమయంలో అన్నీ సవ్యం గానూ జరుగుతాయి అనే సంగతినీ మరిచిపోతాము.

—T. B. Priestley

* * *

మన సంచేహాలే మనకు ద్రోహం చేస్తాయి, అవి మనల్ని ఏపని ఆరంభిద్దామన్నా భయపెట్టి మనం సంపాదించ

ప్రార్థన

ప్రార్థన అనేది ఎవనిచేతగాని కనుగొనబడలేదు. మానవకృతయం యొక్క మొదటి నిట్టూర్పులో, మొదటి గుఱం లో, మొదటి సంతోషంలో అది పుట్టువు నొందింది. —Lamartine

... ..

మనం తరుచుగా అన్నీ ఉడిగగాక ఆఖర్ని భగవంతుడి శరణు వేడతాము. అన్యధా శరణులేదు కాబట్టి అతని శరణు కోరతాము. అప్పుడు మనకు తెలుస్తుంది- జీవితంలో రేగిన తుపాను మనల్ని మనం కోరే స్వర్గానికి కొనిపోయించని. —G. Mac Donald

... ..

ఓ, భగవంతుడా! చెడ్డవారిమీద దయపెట్టు. మంచివారిమీద నీవు ఈ వరకే దయపెట్టి వుంచావని నీవు వారిని మంచివారినిగా చేయడంవల్లనే తెలుస్తూవుంది.

—Old Persian prayer

గల జమున్ని మనకు లేకుండా చేస్తాయి. —Shakespeare

* * *

ఓరిమి అనేది విశేషయొక్క ఛైర్య సారము. విధినికూడా తట్టుకుని మానవుడు నిలబడగలిగే ఉత్తముగుణ మది. —Lytton

* * *

తప్పలు గడ్డిపరకలలాగున పైనే వుంటాయి. ముత్యాలు వెనుకుదామనుకున్నవారు లోతుకి మనగవలసి వుంటుంది.

—Dryden